

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพป.อุบลราชธานี เขต 1

ที่ _____ วันที่ 16 กรกฎาคม 2564

เรื่อง การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล เรื่อง บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์ ขอบข่ายภารกิจ กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมาย อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ต่อไป

การดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ ITA Online 2021 ประจำปีงบประมาณ 2564 จึงขออนุญาตเผยแพร่ประชาสัมพันธ์คู่มือการปฏิบัติงานในเว็บไซต์ www.ubn1.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

(นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ)

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ความคิดเห็น หัวหน้ากลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารฯ

(นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ)

หัวหน้ากลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารฯ

ความคิดเห็น ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

(นายปรีชา ทาศิริ)

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ความคิดเห็น รองผอ. สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

(นายสุวิชัย สุวิวัฒน์)

รอง ผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

คำสั่ง

☒	ทราบ	☐	ชอบ
☒	อนุญาต	☐	อนุมัติ
☐	ลงนามแล้ว	☐	ลงนัด

_____

(นายสุวิชัย สุวิวัฒน์)

รอง ผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

19 JUL 2021

๓๓๕

คู่มือการปฏิบัติงาน

นางสาวสวาสุภพร แสนคำ

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษา

คำนำ

คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งศึกษานิเทศก์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๕ มาตรา ๓๙ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๘ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ซึ่งผู้จัดทำปฏิบัติงานในกลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบ การปฏิบัติงานเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

สำหรับ คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของกระบวนการงานและคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานของกลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

ขอขอบคุณผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ ไว้ ณ โอกาสนี้

นางสาวสฎิพร แสนคำ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ตอนที่ ๑ บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์	
๑. งานตามหน้าที่ ความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่ง	๕
๒. งานตามขอบข่าย ภารกิจของกลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	๕
๓. ภารกิจ สาระความรู้และลักษณะงานที่ปฏิบัติ	๖
ตอนที่ ๒ ขอบข่ายภารกิจกลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา	
๑. งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้	๘
๒. งานส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน	๑๓
๓. งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหาร และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา	๑๖
๔. งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา	๑๙
ตอนที่ ๓ ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมาย	
๑. งานกลุ่มสาระการเรียนรู้	๒๐
๒. งานกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา	๒๒
๓. งานพิเศษ งานโครงการและตัวชี้วัด	๒๔
บรรณานุกรม	๒๖

ตอนที่ ๑

บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์

๑. งานตามหน้าที่ ความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่ง

ศึกษานิเทศก์ทุกคน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ ปฏิบัติหน้าที่ เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ดังนี้

๑.๑ งานนิเทศการศึกษา โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนาการวัดและ ประเมินผลการศึกษา พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

๑.๒ การศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการ เพื่อจัดทำเป็นเอกสาร คู่มือและสื่อใช้ในการปฏิบัติงานและ เผยแพร่ให้ครูได้ใช้ในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอน

๑.๓ การวิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้สื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ พัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและเผยแพร่แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้สนใจทั่วไป

๑.๔ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการวางแผนการ นิเทศและการพัฒนางานวิชาการ

๑.๕ ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๒. งานตามขอบข่าย ภารกิจของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ เป็นกลุ่มงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบบริหารและจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหาร และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียน ทั้งระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา โดยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการและวิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อพัฒนาการจัดการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้มีความรู้ ความ เข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษา หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัด การ ประเมินผลการศึกษา การ ประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือครูและผู้เรียนในระดับสูง มีความสามารถในการวางแผนการนิเทศการศึกษา งานวิชาการ งานติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษา และจัดทำรายงานโดยแสดงให้เห็นว่ามีการวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการ นิเทศ การศึกษา มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง มีการถ่ายทอดและได้รับการยอมรับและมีการพัฒนาตน และพัฒนา

วิชาชีพ มีเทคนิคขั้นสูงในการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สามารถพัฒนา นวัตกรรมการนิเทศการศึกษา จนเป็นแบบอย่างแก่วิชาชีพส่งผลให้ครูและบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้บรรลุ เป้าหมายของหลักสูตร มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของเขต พื้นที่การศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๓. การกิจ สารความรู้ และ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

๑. การนิเทศการศึกษา ได้แก่ หลักการและรูปแบบการนิเทศ วิธีการและกระบวนการนิเทศ กล ยุทธการนิเทศ การศึกษาใน เรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมการนิเทศการศึกษา การสร้างทักษะในการนิเทศ การใช้กลยุทธ์ในการ นิเทศ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ การควบคุมและการประเมินเพื่อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศภายใน โดยสามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมให้ข้อเสนอแนะเพื่อ พัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดกระบวนการ เรียนรู้การสอนและการบริหารจัดการการศึกษา ประสาน สนับสนุนและเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศ การศึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่าง หลากหลายด้านความเป็นกัลยาณมิตร

๒. นโยบายและการวางแผนการศึกษา ได้แก่ ระบบและทฤษฎีการวางแผน บริบททาง เศรษฐกิจ สังคมและการ เมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา แผนการศึกษาระดับชาติและระดับต่างๆ การ วิเคราะห์และกำหนดนโยบาย การศึกษา การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและประเมิน นโยบายการศึกษา โดย สามารถให้ คำแนะนำ ปรีक्षाเกี่ยวกับกาวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลเพื่อ จัดทำนโยบาย แผนและการติดตามประเมินผล ด้านการศึกษา ให้คำแนะนำปรีक्षाเกี่ยวกับการกำหนด นโยบายและการวางแผนดำเนินงานและการประเมิน คุณภาพการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำปรีक्षा

เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคม และ สิ่งแวดล้อม

๓. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสร้างหลักสูตร สถานศึกษา หลักการ พัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดการศึกษาพิเศษ โดย สามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สาธิตแนะนำครูให้ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน ประเมินหลักสูตรและการน าหลักสูตรไปใช้

๔. การประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การบริหารคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานคุณภาพ การศึกษา กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดทำ มาตรฐาน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลกา ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและ การวางระบบการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและ พร้อมรับการประเมินภายนอก

๕. การบริหารจัดการการศึกษา ได้แก่ หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา หลักการ บริหารจัดการ การศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การปฏิรูปการศึกษา กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาโดย สามารถให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการศึกษานิเทศก์ การบริหาร จัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ บริหารจัดการศึกษาโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน

๖. การวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัย กระบวนการวิจัย การน าผลการวิจัยไปใช้ โดย สามารถให้ คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการน ากระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียน การสอน ให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการน าผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ ใหม่ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

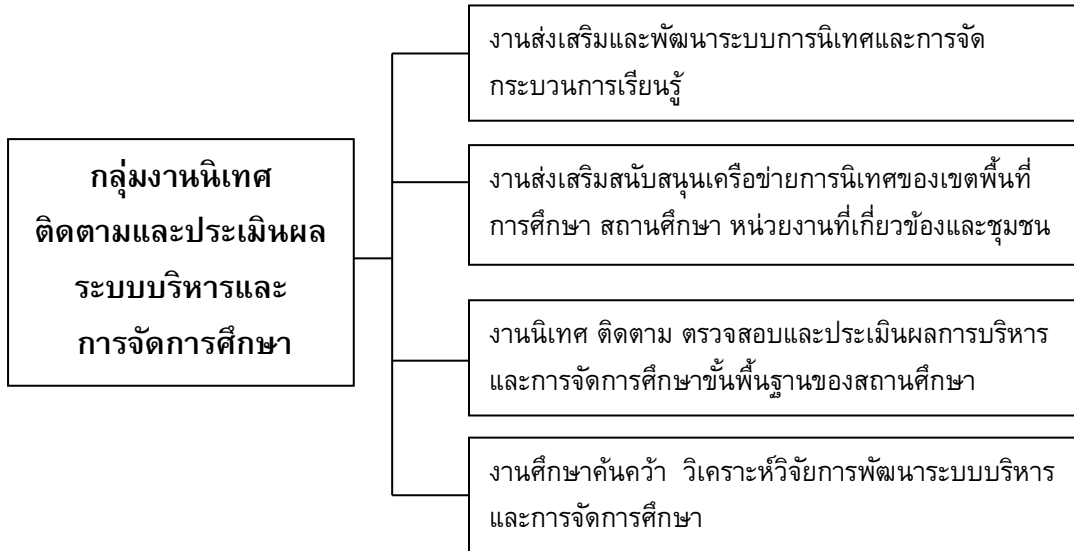
๗. กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ ได้แก่ กลวิธีการนำเสนอความรู้แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษา ค้นคว้า ฯลฯ การวิเคราะห์ วิจัยผลงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์โดยสามารถเขียนเอกสารทางวิชาการ ประเภทต่างๆ แนะนำและให้ คำปรึกษาการเขียนเอกสารทางวิชาการแก่คุณครูและบุคลากรทางการศึกษา น าเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีด้วย วิธีการที่หลากหลาย และเหมาะสมต่อการเรียนรู้

๘. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน ระบบมัลติมีเดียแบบ ปฏิสัมพันธ์ ส านักงานอัตโนมัติ โดยสามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการพัฒนา ตนและการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม ให้คำปรึกษา แนะนำ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัด การศึกษาแก่สถานศึกษา

๙. คุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับศึกษานิเทศก์ ได้แก่ คุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับ ศึกษานิเทศก์ จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ มีหลักธรรมในการนิเทศและ ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

ตอนที่ ๒

ขอบข่ายภารกิจกลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

๑. งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. รวบรวม จัดทำ ระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
๒. ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ ของการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้
๓. จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้
๔. ดำเนินการนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และ โครงการเป็นฐาน ดังนี้
  - ๔.๑ การนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เช่น ส่งเสริมฝ่ายบริหารเป็นหลักในการนิเทศภายใน ส่งเสริมครูเป็นผู้สร้างกัลยาณมิตร นิเทศภายใน ส่งเสริมเครือข่ายการนิเทศ ครูต้นแบบ ครูแกนนำ ผู้ปกครอง ชุมชน และภูมิปัญญา ส่งเสริมการนิเทศภายนอก รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศที่มีการรวมพลังจากทุกฝ่าย
  - ๔.๒ การนิเทศโดยใช้โครงการเป็นฐาน เช่น โครงการนำร่อง (Pilot Study)โครงการร่วมพัฒนา (Joint Project) เป็นต้น
๕. จัดทำสรุปรายงานผล และเผยแพร่เทคนิคการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาได้รับการพัฒนาการจัดการระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.

๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. เพื่อเป็นคู่มือในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศการศึกษาและการจัดกระบวนเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัด เขตพื้นที่การศึกษา

๔. คำจำกัดความ

การส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรม รูปแบบ แนวทาง เทคนิค วิธีการ ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ รูปแบบแนวทางในการดำเนินงาน การสร้าง จัดทำ เครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาทักษะ ให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนที่เป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา รวมถึงการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

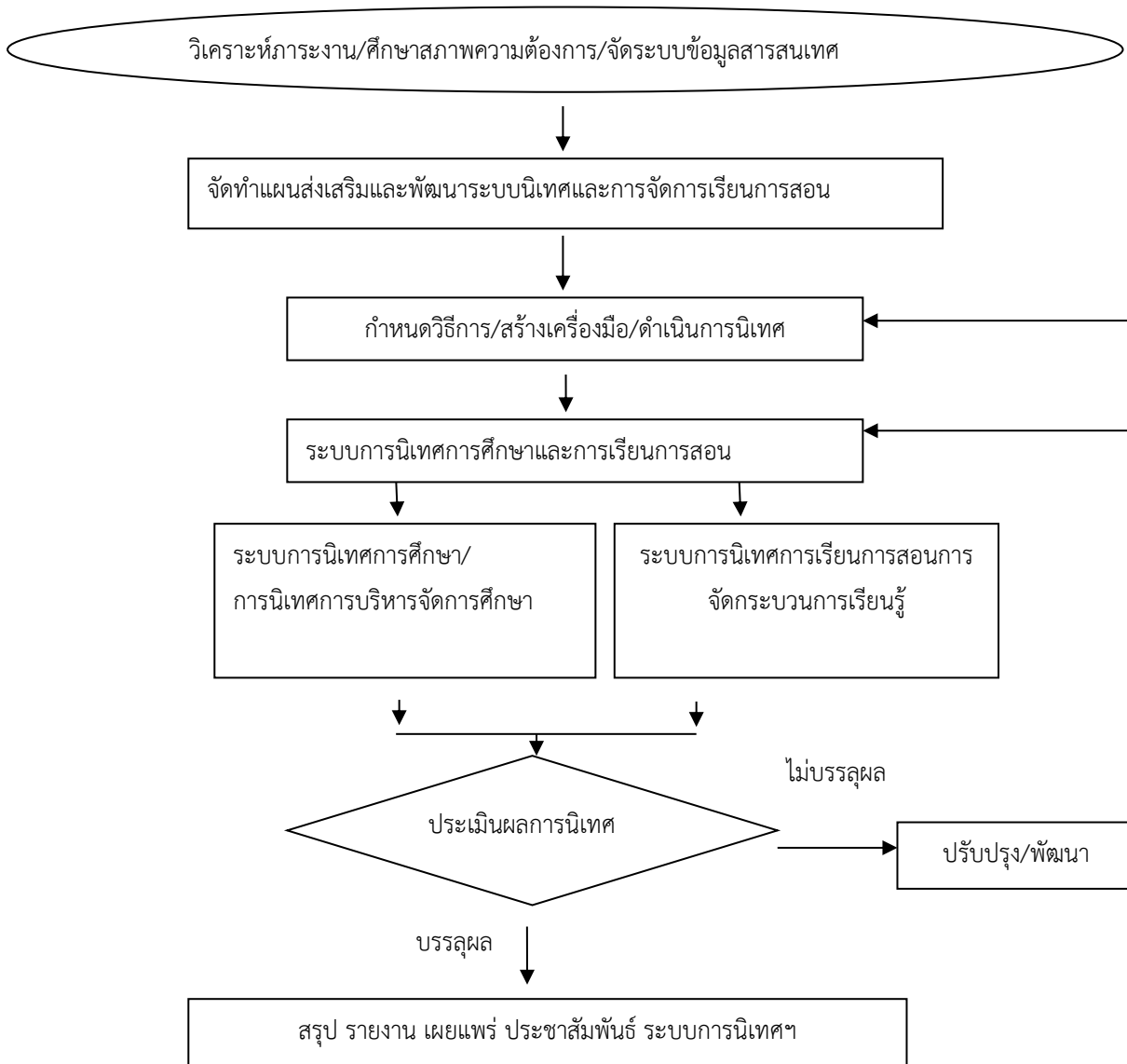
ระบบการนิเทศ หมายถึง นวัตกรรม รูปแบบ วิธีการให้คำแนะนำ ชี้แนะ ส่งเสริม อบรม พัฒนา สร้างเสริมองค์ความรู้ให้แก่ผู้รับการนิเทศทั้งด้านการบริหารจัดการศึกษา การนิเทศการเรียนการสอน และการพัฒนากิจกรรมโครงการต่าง ๆ

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการ วิธีสอน กิจกรรมที่ครูผู้สอนจัดให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ สามารถนำไปปฏิบัติหรือใช้ประโยชน์ได้

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. วิเคราะห์ภาระงาน จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการพัฒนาระบบนิเทศและการจัดการเรียนการสอน
๒. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรับการนิเทศการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา
  ๓. จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดการเรียนการสอน
  ๔. กำหนดวิธีการ แนวทางการนิเทศ สร้าง แสวงหาเครื่องมือ นวัตกรรม เพื่อดำเนินการนิเทศการศึกษาและการเรียนการสอน
  ๕. ติดตามและประเมินผลการนิเทศการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน นำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบนิเทศและกระบวนการเรียนรู้ในคราวต่อไป
  ๖. สรุป รายงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

๑. แบบนิเทศติดตามการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการเรียนการสอน
๒. แบบประเมินผลการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เช่น ระบบการนิเทศภายใน การสร้างเครือข่าย
๓. แบบประเมินผลโครงการ
๔. แบบรายงานผลการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการเรียนการสอน

๘. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
๓. หลักการพัฒนาระบบการนิเทศภายในและการสร้างเครือข่าย
๔. หลักการติดตามและประเมินผลโครงการ

๒. งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ประสานการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษา
๒. จัดทำแผนการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
๓. ดำเนินการและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาเครือข่ายการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย
  - ๓.๑ พัฒนาห้องเรียน หรือสถานศึกษา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้
  - ๓.๒ จัดตั้งและดำเนินการในรูปแบบของเครือข่ายชุมชน
  - ๓.๓ จัดเวทีวิชาการให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
  - ๓.๔ จัดเครือข่ายบุคคล เช่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ เป็นต้น
๔. จัดทำสรุปรายงาน และเผยแพร่เทคนิค วิธีการ สื่อ เครื่องมือ หรือรูปแบบเครือข่ายการนิเทศ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. สถานศึกษาได้รับการพัฒนาจากองค์กรเครือข่ายอย่างเป็นระบบ
๒. หน่วยงาน ชุมชน องค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
2. เพื่อเป็นคู่มือในส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดเครือข่ายบุคคล ครูแกนนำ ครูต้นแบบ เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพตามระดับการศึกษา เช่น กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา เครือข่ายโรงเรียนคู่พัฒนา โรงเรียนพี่โรงเรียนน้องเครือข่ายการพัฒนาชุมชน การพัฒนาคุณภาพโดยการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาเครือข่ายห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้

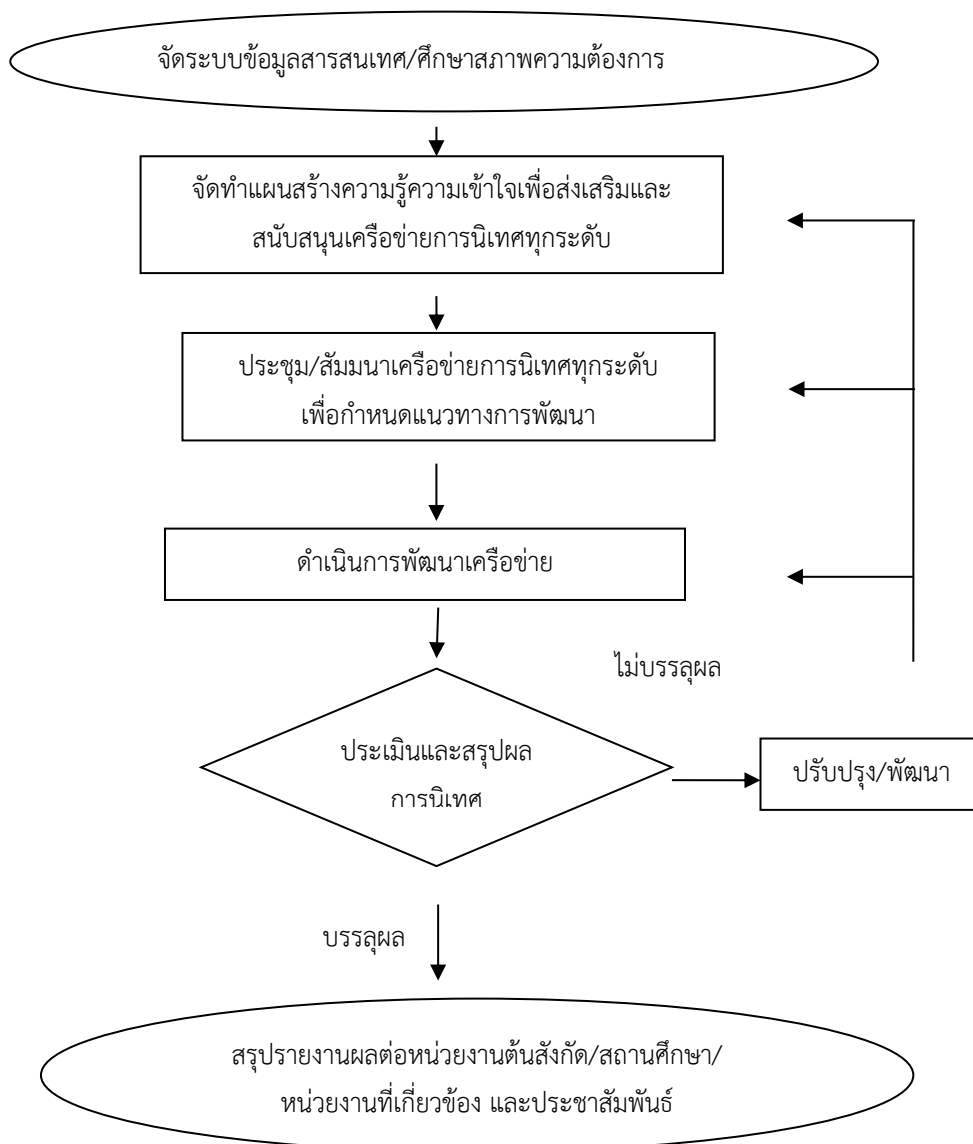
4. คำจำกัดความ

ส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน หมายถึง การจัดระบบการนิเทศที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายของบุคคลและหน่วยงาน ทั้งระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
2. จัดทำแผนสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละเครือข่าย
3. ประชุม/สัมมนาเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดแนวทางการพัฒนา
4. ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น
  - 4.1 จัดเครือข่ายบุคคล เช่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ฯลฯ
  - 4.2 จัดเครือข่ายในรูปชุมชน เช่น ชุมชนครูปฐมวัย ครูวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
  - 4.3 เครือข่ายในรูปของระดับการศึกษา เช่น เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา
  - 4.4 เครือข่ายในรูปของชุมชน เช่น เครือข่ายสุขภาพ เครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ
  - 4.5 เครือข่ายในรูปของห้องเรียนหรือสถานศึกษา เช่น การพัฒนาห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เครือข่ายโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง เครือข่ายห้องเรียนโรงเรียนในฝัน
5. ประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ
6. นำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนต่อไป
7. สรุปผลการดำเนินงานเครือข่ายการนิเทศและรายงานผลการพัฒนาต่อหน่วยงานต้นสังกัด/สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

1. แบบสำรวจความต้องการการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ
2. แบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศทุกระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

3. แบบรายงานผลการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการเรียนการสอน

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. หลักการสร้างเครือข่าย
4. หลักการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการสร้างเครือข่าย

๓. งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
๒. ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำเกณฑ์ ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ ในการบริหารและการจัดการศึกษา
๓. ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
๔. สรุปผลการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล และจัดทำรายงานเผยแพร่

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา นำผลการรายงานไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
2. เพื่อเป็นคู่มือในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นกระบวนงานนิเทศ ติดตาม ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด

4. คำจำกัดความ

การนิเทศการจัดการศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมสนับสนุน รวมถึงการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ทุกภาคส่วนมีความพึงพอใจ

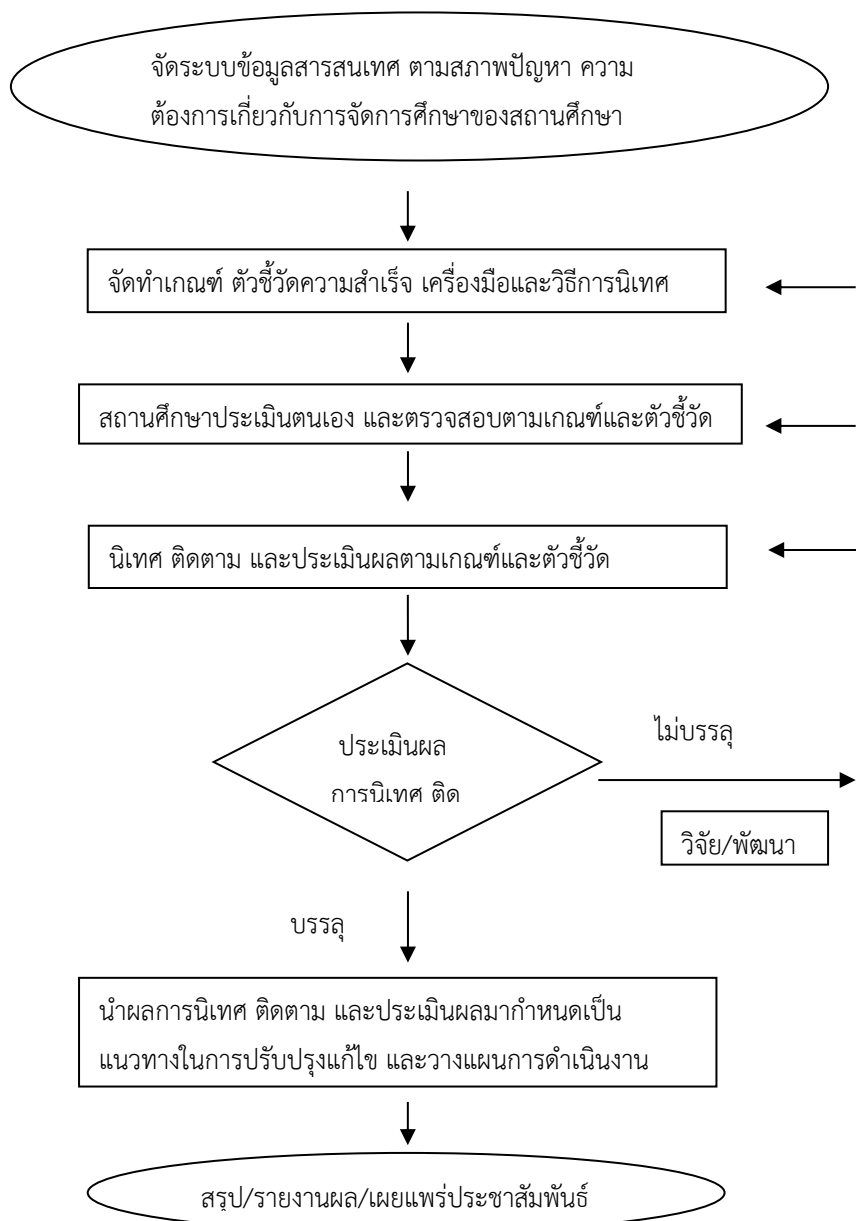
การติดตามการจัดการศึกษา หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา
อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อจะหาแนวทางแก้ไข โดยยึดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย

การประเมินผลการจัดการศึกษา หมายถึง การตีค่าผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าอยู่
ในระดับใดเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ตามสภาพปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือ และวิธีการนิเทศ การตรวจสอบการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษา
3. สถานศึกษาประเมินตนเอง และตรวจสอบตามเกณฑ์และตัวชี้วัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัด วิจัย พัฒนา
รูปแบบ/วิธีการที่เหมาะสม
5. นำผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัดมา
กำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และวางแผนการดำเนินงาน
6. สรุปผลการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
7. เผยแพร่ผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาต่อหน่วยงาน
ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจ

6. Flow Chart การปฏิบัติงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

- 7.1 แบบสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา
- 7.2 เกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
- 7.3 แบบติดตาม และสรุปผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 8.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 8.3 หลักการนิเทศ ติดตามการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา
- 8.4 การจัดทำเกณฑ์ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

๔. งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา
๒. ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา
  - ๒.๑ การพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา
  - ๒.๒ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล
  - ๒.๓ การพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ
๓. สนับสนุน ส่งเสริม และเผยแพร่การวิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา และนำผลงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติงาน ดังนี้

- 1) ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงาน ในกลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
- ๒) ประสานงาน วางแผนการปฏิบัติงานในกลุ่มงานให้เป็นไปตามระเบียบ คำสั่ง และนโยบายของทางราชการ

ตอนที่ ๓

ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมาย

๑. งานกลุ่มสาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ หมายถึง องค์ความรู้ ทักษะและค่านิยมที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ เพื่อจะช่วยนำพาให้ บรรลุคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด กลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง กลุ่มขององค์ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตามศาสตร์ต่างๆ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดแบ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็น ๘ กลุ่ม ได้แก่

- ๑) ภาษาไทย
- ๒) คณิตศาสตร์
- ๓) วิทยาศาสตร์
- ๔) สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา
- ๖) ศิลปะ
- ๗) การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ๘) ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้ (Content standards/Academic standards/Learning standards หมายถึง คุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้เมื่อจบการศึกษาขั้น พื้นฐาน ความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่ระบุไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาทั้งระดับชาติ เขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนา หลักสูตรการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัยและใช้สำหรับผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวคิดดังกล่าวอยู่บนฐานความเชื่อ ที่ว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาอย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกันได้ ตัวชี้วัด (Indicators) หมายถึง สิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดมีลักษณะ เฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมในการนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา การเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์ สำคัญสำหรับการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน โดยทั่วไปจะมีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้ในการ ตรวจสอบผู้เรียนเป็นระยะๆ ในการพัฒนาไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ ในระบบ การศึกษาบางแห่งอาจกำหนดไว้เป็นช่วงๆ ทุก ๓-๔ ปี แต่บางแห่งอาจกำหนดทุกระดับชั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความ เหมาะสมกับบริบทการศึกษาแต่ละแห่ง (สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา , ๒๕๕๓)

งานกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนางานสถานศึกษาหรือครูผู้สอนในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ตามศาสตร์ต่างๆ

นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติงาน ดังนี้
 นิเทศ กำกับ ติดตามการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยมีหน้าที่และ รับผิดชอบ ดังนี้

๑) นิเทศเพื่อปรับปรุงการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยให้ได้มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และมาตรฐานของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการพัฒนาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

๓) นิเทศ ติดตาม พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)

การพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี หลักการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย การวัดและประเมินผล การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย และการนิเทศการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัย
2. ประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูระดับปฐมวัย เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และสร้างความตระหนักให้ครูผู้สอนได้เห็นความสำคัญ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ วัดและประเมินพัฒนาการที่ตรงตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
4. ส่งเสริม สนับสนุนเพื่อยกระดับคุณภาพของกระบวนการประสบการณ์การเรียนรู้ วัดและประเมินพัฒนาการที่ตรงตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
5. นิเทศติดตามกระบวนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ วัดและประเมินพัฒนาการที่ตรงตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
6. ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์วิจัย แนวทางการจัดกระบวนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ วัดและประเมินพัฒนาการที่ตรงตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รายงานผลการดำเนินงานการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สามารถจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ วัดและประเมินพัฒนาการที่ตรงตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รายงานผลการดำเนินงานการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย

๒. นักเรียนระดับปฐมวัยมีพัฒนาการตามมาตรฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้รับการพัฒนาความพร้อมในการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ อย่างมีคุณภาพ

๒. งานกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา

ภาคีเครือข่าย หมายถึง กลุ่มบุคคล องค์กรที่มีเป้าหมายร่วมกัน มารวมตัวกันด้วยความสมัครใจ เพื่อทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย (ร่วมคิด / วางแผน ร่วมทำ ร่วมประเมินผล) โดยมีความสัมพันธ์ แนวนราบ มีความเสมอภาค และเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง งานกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนางานของ สถานศึกษาในรูปของภาคีเครือข่าย ในการทำงานร่วมกันกับกลุ่มสถานศึกษาในลักษณะของเครือข่ายใน ด้าน การประสานงาน (Coordination) ความร่วมมือ (Cooperation) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) และการมีส่วนร่วม (Participation) ในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาและการปฏิบัติงานของสถานศึกษาครอบคลุม ๔ ภาระงาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติงาน ดังนี้

รับผิดชอบเครือข่ายสถานศึกษาที่ ๒ (เมือง ๒) จำนวน 6 โรงเรียน และเครือข่ายสถานศึกษาที่ 5 (เมือง 5) จำนวน ๗ โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 13 โรงเรียน ดังนี้

เครือข่ายสถานศึกษาที่ 2 เมือง 2

ที่	โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน				ศึกษานิเทศก์ ประจำเครือข่าย
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	
1	บ้านปลาตุก		/			นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ
2	บ้านยางลุ่ม	/				
3	บ้านนามีน	/				
4	บ้านนาเมือง	/				
5	กิตติญาณอุปถัมภ์	/				
รวม	จำนวน 5 โรงเรียน	4	1	-		

เครือข่ายสถานศึกษาที่ 5 เมือง 5

ที่	โรงเรียน	ขนาดโรงเรียน				ศึกษานิเทศก์ ประจำเครือข่าย
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	
1	บ้านด้ามพริก		/			นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ
2	ประชาสำคคี			/		
3	บ้านหัวค้ำ		/			
4	บ้านขำใหญ่		/			
5	บ้านหนองหว่า	/				
6	บ้านนาคูน	/				
7	บ้านหนองปลาปาก	/				
รวม	จำนวน 7 โรงเรียน	3	3	1		

๓. งานพิเศษ งานโครงการและตัวชี้วัด

งานพิเศษ งานโครงการและตัวชี้วัด เป็นกิจกรรมที่ศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนางานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องกับงานพิเศษที่ไม่ใช่งานตามมาตรฐานตำแหน่ง รวมถึงงานโครงการและ ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา รวมถึงเป็นฐานข้อมูลในการปฏิบัติงานหรือพัฒนางานในปีต่อไปในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

นางสาวสวาสฎิพร แสนคำ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติงาน ดังนี้
รับผิดชอบงาน/โครงการตามนโยบาย ดังนี้

- ๑) โครงการพัฒนารูปแบบจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori)
- ๒) โครงการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยพ.ศ.2563-2565 การขับเคลื่อนการบูรณาการจัดองค์กรรูปแบบแมทริกซ์ (Matrix Organization) รูปแบบการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) สำหรับเด็กอายุ 0-3 ปี และ 3-6 ปี
- ๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงการพัฒนารูปแบบจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี(Montessori)

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. จัดทำแผนพัฒนาการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรีสำหรับเด็กอายุ ๐-๓ปี และอายุ 3-6ปี
๒. จัดทำหลักสูตรการอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา และจัดคู่มือการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี สำหรับเด็กอายุ ๐-๓ ปี และอายุ ๓-๖ปี
๓. อบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในโครงการ ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี สำหรับเด็กอายุ ๐-๓ ปี และอายุ ๓-๖ปี
๔. อบรมพัฒนาครูผู้สอนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรีสำหรับเด็กอายุ ๐-๓ ปี และอายุ 3-6ปี
๕. นิเทศ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี สำหรับเด็กอายุ ๐-๓ ปี และอายุ 3-6ปี
๖. วิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรีสำหรับเด็กอายุ ๐-๓ ปี และอายุ 3-6 ปี และประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกช่วงวัยทุกคน
๗. ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาและสรุปโครงการ

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๐-๖ ปี ให้ได้รับอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) พัฒนาตามวัยอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานเด็กปฐมวัยมีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อนำสู่พัฒนาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์เด็กไทย Thailand ๔.๐

๒. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยทุกหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ให้สามารถสร้างเครือข่ายนิเทศพัฒนาร่วมมือกันพัฒนาจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ

๓. โรงเรียน/สถานพัฒนาเด็ก/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี สามารถจัดการศึกษาระดับปฐมวัยด้วยนวัตกรรมจัดการประสบการณ์ระดับปฐมวัยตามแนวคิดมอนเตสซอรี (Montessori) สำหรับเด็กอายุ 0-3ปี และอายุ 3-6 ปี ได้อย่างมีคุณภาพโดยการมีส่วนร่วมทำงานร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนาร่วมกัน